

Васил Левски – 150 години безсмъртие

Епохите минават и отминават, раждат се и умират, а обесеният Апостол е жив. Българската земя вечно ще тръпне от неговите стъпки, оставили в душата ѝ усет за трайност и величие. Знаел ли е някогашният дякон, че краткият му живот ще надхвърли възможните човешки граници, ще прескочи тленността и ще отиде в безсмъртието? Едва ли е имал време и място, за да се спре на собствената си личност, тъй кръвно владена в едно гигантско дело, за да ѝ чертае посмъртни съдбини. Прегърнал черния труд на революцията, той започва от нищо, от себе си. Примамливите еха на признанието не са звучали в ушите му, за да тръгне след тях и се съобрази със собственото си бъдеще. Възвисен до най-висши просветления, надхвърлил границите на всички човешки измерения, той тръгва сам, непоканен от никого и от никого незадължен, да открива своите братя и ги освободи. Той заобикаля имотните, първенците и слиза в низината на народния живот, сигурен, че там го чакат хиляди. И тогава започва великото пътешествие по българската земя, което не е имало, няма и няма да има равно на себе си. Когато е шепнел огнените си думи на непосветените, той е знаел кого събужда. Когато е приканвал към организация и пожертвование, той е виждал страшните корени на съществуването. Когато е заклевал пред евангелието и кръста, пред револвера и камата, острието и огънят на всяка произнесена от него дума са пронизвали и обгаряли сърцето и разума на всеки новопокръстен. И те са тръгвали след него, след делата и словата му, след изгарящата диря на неговото присъствие. И те са се разбирали един след друг, че преди да пукне пушката на всеобщата революция, трябва да се извърши една по-дълга и по-невъзможна революция - в човешките души. Тогава са разбирали защо дяконът, станал апостол, е лишен от прибързаността и нетърпението на фантаста, а говори с тях логично и търпеливо, като селянин, който иска да събере плода за труда си, когато вече е напълно узрял. Още тогава, приживе, Апостолът вече се превръща в история, в легенда, в символ, още тогава неговият път става пример за подражание, превръща се във вяра и посока към жадуваната свобода.

Апостолът не е имал никакви лични желания в краткия си живот. Ние се дивим на кристалната яснота на трезвия му ум в преценката за себе си, непостижима по своята скромност и велико себеотричане. Научили наизуст много негови думи, десетилетия ние се мъчим да ги направим наши, за да се доближим до него, за да пресеем нравствената си същност, човешката си сила и упованията в бъдещето, истинската си принадлежност към българщината. Неговото пътуване не е завършило и ако се вгледаме в нашите дни и нощи, ще съзрем следите от стъпките му навсякъде. Те бродят по земята на милото ни отечество и ще бродят вовеки веков, за да напомнят на всяко поколение, какъв е смисълът на живота му. Ние чуваме гласа и виждаме неговите следи, които продължават в небето над България. И ако чувстваме силно тежестта на българската си принадлежност, то е, защото Апостолът виси в нас със страшна сила!

Левски е най-обикновения герой в българската национална история. И заедно с това и затова най-необикновения , най- великия. Ето къде е неговата същност и сила.

Венцислав Манолов – Историк и
Директор на ОУ“Св.Св.Кирил и Методий“
с.Бежаново